Lieta Nr.C10057317
Lietas arhīva Nr.C0573-17/02
ECLI:LV:BSRT:2017:1018.C10057317.1.S

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Bauskā 2017.gada 18.oktobrī

Bauskas rajona tiesa šādā sastāvā: tiesnese A.Skulme, rakstveida procesā Bauskā, Zaļā ielā 12, izskatīja civillietu sabiedrības ar ierobežotu atbildību "JULIANUS INKASSO LATVIJA" maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "JULIANUS INKASSO LATVIJA" (turpmāk – prasītāja) 2017.gada 10.aprīlī tiesā cēla maza apmēra prasību par 1199,89 *euro* piedziņu no /pers. B/ (turpmāk – atbildētājs). Prasībā lūgts tiesai piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai: 1) galveno parādu 807,57 *euro* apmērā; 2) likumiskos nokavējuma procentus 392,32 *euro* apmērā; 3) tiesas izdevumus 184,68 *euro* apmērā, tajā skaitā samaksāto valsts nodevu 179,98 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro* apmērā; 4) noteikt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos sešus procentus gadā no galvenā parāda par laiku līdz sprieduma izpildei. Prasība pamatota ar Civillikuma 1402., 1425., 1587., 1756.-1757., 1763., 1793., 1797.-1798., 1801., 1805., 1934. un 1943.pantu.

Prasības pieteikumā norādīti šādi apstākļi. Starp AS "Swedbank" un atbildētāju 2007.gada 22.martā noslēgts līgums par patēriņa kredīta (aizdevuma) izsniegšanu un izmantošanu (turpmāk – aizdevuma līgums) Parakstot aizdevuma līgumu, atbildētājs piekritis līguma noteikumiem, tai skaitā, arī līgumam saistošajam grafikam. AS "Swedbank" ir izsniegusi atbildētājam lūgto summu.

Saskaņā ar aizdevuma līguma noteikumiem atbildētājam bija jānodrošina savā privātā kontā nepieciešamo naudas līdzekļu apmērs aizdevuma summas un procentu samaksai ikmēneša maksājuma datumā.

AS "Swedbank" veikusi atbildētāja privātā konta stāvokļa analīzi un konstatējusi, ka atbildētājs nepapildina savu privāto kontu, tādēļ tā nav spējīga veikt ieturējumus no aizdevuma summas un procentu par aizdevuma lietošanu samaksai. Tādējādi atbildētājs nav pildījis aizdevuma līguma noteikumus.

AS "Swedbank" konstatējusi, ka izmantotā un neatgrieztā aizdevuma summa ir 807,57 *euro*, procentu parāds par kredīta izmantošanu 0,00 *euro*, bet kopā 807,57 *euro*.

AS "Swedbank" 2011.gada 30.septembrī cedējusi prasījuma tiesības, kas izriet no aizdevuma līguma, prasītājai, ar tiesībām prasīt no atbildētāja nokavējuma procentus, zaudējumus un citus blakus prasījumus, kas radušies līguma neizpildes rezultātā.

Prasītāja izsūtījusi atbildētājam AS "Swedbank" paziņojumu par prasījuma tiesību pret atbildētāju cedēšanu prasītājai, kas uzskatāms par paziņojumu par prasījuma tiesību cesiju saskaņā ar Civillikuma 1804.pantu un paziņojumu par parādsaistībām. Pie prasības summas aprēķina norādīts, ka galvenais parāds ir 807,57 *euro*, kas sastāv no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas 807,57 *euro*.

Prasītājai ir pamats piedzīt no atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus 6 % gadā, kas aprēķināti no 2016.gada 25.augusta līdz 2017.gada 29.martam (par 2955 kavētām dienām) sekojoši: galvenais parāds×kavēto dienu skaits×0,01644 /100, bet kopā 392,32 *euro*.

Prasītāja veikusi visas nepieciešamās pirmstiesas darbības, lai iekasētu no atbildētāja prasījuma, kavējuma procentus un zaudējumus.

Prasības pieteikuma noraksts atbildētājam 2017.gada 13.aprīlī nosūtīts ar ierakstītu vēstuli (lietas 44.lapa) uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietu. Atbildētājam izskaidrota Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otrā daļa, kas noteic, ka *tiesa papildus informē atbildētāju par to, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā, kā arī par to, ka atbildētājs var lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē*.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus par iesniegto prasību tiesā nav iesniedzis, kā arī nav lūdzis izskatīt lietu atklātā tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmā daļa nosaka, *ja tiesa neizskata lietu tiesas sēdē saskaņā ar šā likuma 250.^{26} pantu, lietu izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu, kā arī informē par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidro tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim*. Par to, ka lietas izskatīšana notiks rakstveida procesā 2017.gada 18.oktobrī, pusēm paziņots 2017.gada 18.maijā (lietas 46.-47.lapa). Lietas dalībnieki noraidījumu tiesnesei un lūgumus nav pieteikuši.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus to kopsakarā, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji šādu apsvērumu dēļ.

Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu *saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.*

Civillikuma 1934.pants noteic, ka *ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.*

Ar lietas materiālos esošajiem dokumentiem pierādīts, ka AS "Swedbank" ar atbildētāju 2007.gada 22.martā noslēguši aizdevuma līgumu (lietas 10.lapa), kurā puses vienojušās par līguma priekšmetu, norēķinu kārtību un saistību neizpildes sekām.

Atbildētājs aizdevuma līgumā norādījis vēlamo aizdevuma summu Ls 1330,00 jeb 1892,42 *euro* apmērā ar procentu likmi par aizdevuma lietošanu 18% gadā. Kredīta izraksts (lietas 13.-18.lapa) par atbildētāja kontu AS "Swedbank" no 2007.gada 22.marta līdz 2008.gada 22.jūlijam liecina, ka AS

"Swedbank" 2007.gada 22.martā ieskaitījusi atbildētāja kontā aizdevuma summu Ls 1330,00 jeb 1892,42 *euro* apmērā. Tādējādi pierādīts fakts, ka atbildētājs saņēmis aizdevumu 1892,42 *euro* apmērā.

Civillikuma 1587.pants noteic, ka *tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma.*

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu *aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.* No šīm tiesību normām izriet atbildētāja pienākums veikt aizdevuma līgumā paredzētos maksājumus noteiktajā apjomā un kārtībā – katra mēneša 28.datumā maksāt aizdevuma pamatsummas daļu un aizdevuma lietošanas procentus, pilnībā atmaksājot visu aizdevuma pamatsummu līdz 2010.gada 28.februārim, atbilstoši aizdevuma līguma nosacījumiem.

Ievērojot judikatūrā sniegtās atziņas (Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2013.gada 30.spriedums lietā Nr.SKC-644/2013) *prasītājam bez šaubām ir tiesības saņemt kredīta nedzēsto pamatsummu, kā arī procentus un līgumsodu, kas uzkrājušies līdz līguma izbeigšanas brīdim, un tā kā tas ir kapitāls, kas atrodas pie citas personas – tad no līguma izbeigšanas brīža arī likumiskos procentus saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu.*

AS "Swedbank" 2011.gada 5.oktobra izziņa Nr.316RC03-21061A/ERL (lietas 12.lapa) liecina, ka uz 2011.gada 5.oktobri atbildētāja saistības (pamatsummas) apmērs pret AS "Swedbank" bija Ls 567,56 apmērā jeb 807,57 *euro*.

Atbilstoši Civillikuma 1589.pantam *vienpusēja atkāpšanās no līguma pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.* Aizdevuma līguma II daļas 7.4.punktā pielīgtas AS "Swedbank" kā aizdevēja tiesības vienpusēji atkāpties no līguma un pieprasīt atbildētājam kā aizņēmējam līguma saistību izpildi pirms termiņa. Faktu, ka AS "Swedbank" vienpusēji atkāpusies no līguma ar 2008.gada 22.jūliju apliecina tās 2017.gada 22.marta izziņa Nr.BO1.01-16.1/SWBL-923 (lietas 19.-20.lapa).

Civillikuma 1793.panta 3.punkts noteic, ka *prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pienākuma pamata, vai labprātīgi.* Atbilstoši šā likuma 1805.pantam *cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šā pamata rīkoties ar prasījumu, cedēt to savukārt citam un izlietot to pret parādnieku.*

No lietas materiāliem redzams, ka AS „Swedbank" un prasītāja 2011.gada 30.septembrī noslēgušas cesijas līgumu Nr./numurs/ (lietas 38.lapa) un tā pielikumu Nr.1 (lietas 21.lapa), saskaņā ar kuru AS „Swedbank" cedējusi prasītājai savus prasījumus pret atbildētāju, kas izriet no aizdevuma līguma. Tādējādi ar rakstveida dokumentiem ir pierādīts, ka prasījuma tiesības pret atbildētāju, kas izriet no aizdevuma līguma, ar 2011.gada 30.septembri ir nodotas prasītājai un saskaņā ar Civillikuma 1805.pantu, tai dod tiesības prasīt no atbildētāja visu līgumā paredzēto maksājumu samaksu tādā apmērā, kādā šīs tiesības piederēja AS "Swedbank".

Prasības pieteikumam pievienota prasītājas 2011.gada 17.oktobra vēstule atbildētājam ar paziņojumu par prasījuma tiesību cesiju (lietas 25.lapa), pierādījums par paziņojuma nosūtīšanu atbildētājam 2011.gada 17.oktobrī (lietas 26.-27.lapa), kā arī 2014.gada 30.septembra atkārtots paziņojums par prasījuma tiesību cesiju (lietas 27.lapa) un pierādījums par paziņojuma nosūtīšanu atbildētājam 2014.gada 30.septembrī (lietas 30.-34.lapa).

Ievērojot, ka attiecībā uz prasītājas prasījuma tiesībām pret atbildētāju ir piemērojama Komerclikuma norma, kas noteic prasības noilgumu (Komerclikuma 406.pants), tiesa izvērtē apstākļus, lai konstatētu saistību noilguma iestāšanos vai tā pārtraukumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1905.pantu *atgādinājums parādniekam pārtrauc noilgumu*. No prasībai pievienotā prasītājas 2011.gada 17.oktobra paziņojuma atbildētājam par parādsaistību Ls 567,56 atmaksu (lietas 25.lapa) un 2014.gada 30.septembra paziņojuma par parādsaistību 807,57 *euro* atmaksu (lietas 24.lapa), kuru nosūtīšana pierādīta ar VAS "Latvijas Pasts" nodoto sūtījumu sarakstu (lietas 26.-27. un 30.-34.lapa), tiesa secina, ka noilgums atbildētāja saistību izpildei nav iestājies.

Civillikuma 1838.pants noteic, ka *pienākums pierādīt to, ka samaksa ir izdarīta, ir tam, kas to apgalvo*. Atbildētājs nav izlietojis savas tiesības apstrīdēt prasības summu un nav iesniedzis pierādījumus par to, ka viņš būtu samaksājis prasītājai aizdevuma līgumā paredzētos maksājumus lielākā apmērā, nekā to norāda prasītāja, tādēļ tiesa atzīst, ka ir pamats piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai parāda pamatsummu 807,57 *euro*.

Saskaņā ar CL 1759.pantu *procenti jāmaksā, arī bez noteiktās norunas, uz likuma pamata, par katra parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs.*

Prasītāja lūdz tiesai piedzīt no atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus 392,32 *euro* apmērā par laika periodu no 2016.gada 25.augusta līdz 2017.gada 29.martam, prasības pieteikumā norādot, ka kavētas 2955 dienas.

Tiesa atzīst, ka likumisko nokavējuma procentu pieprasīšana ir prasītājas tiesības, nevis pienākums, tādēļ, ievērojot dispozitivitātes principu, prasītājai ir izvēles tiesība, kādā apmērā un par kādu periodu pieprasīt savu tiesību aizsardzību tiesas ceļā.

Tiesa par pamatotu un apmierināmu atzīst prasītājas tiesības pieprasīt no atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus no parāda 807,57 *euro* apmērā par periodu pēc līguma izbeigšanas, bet prasītājas veikto aprēķinu atzīst par kļūdainu tā iemesla dēļ, ka matemātiski saskaitot dienu skaitu laika periodā no 2016.gada 25.augusta līdz 2017.gada 29.martam ir konstatējamas 217 dienas nevis prasībā norādītās 2955 dienas. Ņemot vērā šo apstākli, likumiskie procenti no galvenā parāda (807,57 *euro*) par kavētām 217 dienām, sākot no 2016.gada 25.augusta līdz 2017.gada 29.martam ir 28,81 *euro* (807,57x217x 0,01644/100=28,81). Tādējādi prasība daļā par likumisko nokavējuma procentu piedziņu ir pamatota un apmierināma 28,81 euro apmērā, bet daļā par 363,51 euro atzīstama par nepamatotu un noraidāmu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 195.pantam, *taisot spriedumu par naudas summas piedziņu tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda [..] prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru*. Tiesa atzīst, ka prasītājas lūgums par tiesībām saņemt no atbildētāja likumiskos sešus procentus gadā no nesamaksātās parāda pamatsummas ir pamatots un apmierināms.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, *pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.*

Prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētāja samaksāto valsts nodevu 179,98 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro* apmērā. No lietas materiāliem konstatējams, ka prasītāja, ceļot prasību, samaksājusi valsts nodevu 179,98 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus (ar prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu saistītos izdevumus) 3,30 *euro* (lietas 8.-9. un 41.lapa) apmērā.

Tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi – valsts nodeva, proporcionāli apmierinātā prasījuma apmēram 125,46 *euro* apmērā, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kas samaksāti 3,30 *euro* apmērā, jo lietā nav pierādījumu, ka prasītāja būtu samaksājusi 4,70 *euro*, tādējādi tiesas izdevumi piedzenami 128,76 *euro* apmērā.

Ievērojot Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, atbildētājam nosakāms desmit dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei, skaitot to no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41.panta pirmos daļu, 189.-193.panta, 195.panta, 204.[1], 250.[25], 250.[27] pantu, tiesa

nosprieda

daļēji apmierināt prasību.

Piedzīt no **/pers. B/** (/pers. B/), personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvieta: /adrese/, par labu **sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "JULIANUS INKASSO LATVIJA"**, reģistrācijas numurs 40003717522, aizdevuma parāda pamatsummu 807,57 *euro* un likumiskos nokavējuma procentus no 2016.gada 25.augusta līdz 2017.gada 29.martam 28,81 *euro*, bet kopā **836,38** *euro* (astoņi simti trīsdesmit seši *euro* un 38 centi) apmērā.

Piedzīt no **/pers. B/**, personas kods /personas kods/ par labu **sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "JULIANUS INKASSO LATVIJA"**, reģistrācijas numurs 40003717522, tiesas izdevumus **128,76** *euro* (viens simts divdesmit astoņi *euro* un 76 centi) apmērā. Samaksa veicama sabiedrības ar ierobežotu atbildību "JULIANUS INKASSO LATVIJA" norēķinu kontā Nr.LV61HABA0551008868793, AS „Swedbank".

Atzīt sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "JULIANUS INKASSO LATVIJA", reģistrācijas numurs 40003717522, tiesības saņemt no atbildētāja /pers. B/, personas kods /personas kods/, likumiskos sešus procentus gadā no nesamaksātā parāda pamatsummas (807,57 *euro)* par laiku no sprieduma labprātīgas izpildes termiņa beigām līdz sprieduma izpildei, ievērojot, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot kapitāla lielumu.

Noraidīt prasību daļā par likumisko nokavējumu procentu 363,51 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu 1,40 *euro* apmērā piedziņu.

Noteikt /pers.B/, personas kods /personas kods/, termiņu labprātīgai sprieduma izpildei – desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 20 (divdesmit) dienu laikā, iesniedzot apelācijas sūdzību Bauskas rajona tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese A.Skulme